

PACIJENTU, STOPOSTOTNOM INVALIDU S DIJAGNOZOM SKLEROZE MULTIPLEX, SMANJENI SATI KUĆNE NJEGE

Kad (samo)volja kontrolora HZZO-a određuje sudbinu pacijenta

I dok obitelj Luchesi i ovog mjeseca ostaje zaključena za traženi broj sati - umjesto zakonskih sedam i ranije odobrenih pet sati sada im je odobreno svega četiri sata njege - liječnička komisija i dalje iz mjeseca u mjesec traži dokumentaciju o zdravstvenom stanju bolesnika prikovanog za krevet s izvjesno nemogućim poboljšanjem stanja. Apсурдно je da o broju tako dragocjenih sati za obitelj na kraju odlučuje samo dobra ili loša volja kontrolora HZZO-a

PULA - Uvriježeno je mišljenje da suhoparna administracija i brojna zakonska regulativa uglavnom stoje na putu «malom» čovjeku, koji ako je još k tome i teško bolestan najčešće na vlastitoj koži ispašta zbog propisa i raznoraznih pravilnika te njihova «rastezljivog» tumačenja. Naša čitateljica Aida Luchesi, ogorčena zbog odluke pulske Liječničke komisije, koja njenom 57-godišnjem suprugu i stopostotnom invalidu Brunu Luchesiju posljednjih pet godina učestalo osporava maksimalan broj sati zdravstvene njege u kući, odlučila je javno progovoriti o načinu na koji pojedini zdravstveni segmenti tretiraju pacijenta koji je punih 15 godina vezan uz krevet te boluje od teške i neizlječive bolesti - skleroze multiplex.

Borba duga pet godina

Iako prema Zakonu Bruno kao teško oboljeli i kronični bolesnik te osoba koja nažalost prema svim liječničkim dijagnozama nema šanse za oporavak, posjeduje puno pravo na maksimalan broj sati zdravstvene njege u kući - sedam sati tjedno, njegova je supruga pristala da mu se zdravstvena njega tjedno pruža pet sati, budući da je vikendom sama u mogućnosti brinuti o suprugovim potrebama. Kap je prelila čašu kad se i ovaj broj sati kućne njege posljednjim «papirom» komisije smanjio na četiri sata. Premia njenim riječima «borba» oko dozvoljenih sati koje dodjeljuje liječnička komisija počela je prije pet godina i otad iz mjeseca u mjesec bezuspješno pokušava izboriti pravo na njegu koju s punim pravom i bez ikakvog pogovora zaslužuje osoba poput njenog potpuno nepokretnog supruga, koji uz to teško govori i sve slabije vidi.

Izabrani liječnik mog supruga dr. Aljoša Radeljak predložio je da mu se odredi pet

sati tjedno kućne njege, a kontrolori HZZO-a su kontinuirano određivali manji broj sati. Kućnu njegu provodi ustanova «Zlatne ruke». U više sam se navrata obraćala i Ministarstvu zdravstva želeći ih upoznati s očitom degradacijom najtežeg bolesnika, no iznad svega tražila sam obrazloženje zašto se mom suprugu osporava maksimum sati koje zaslužuje. Odgovore i obrazloženja dosad nisam dobila. Budući da i sama radim, nastojim najbolje što mogu brinuti o suprugu punih 23 sata pa ovaj jedan sat koji tjedno tražim svakako nije dovoljno, ali je ipak olakšanje. Suprug je potpuno nepokretan, ne služi se rukama ni nogama i teško sjedi u kolicima i krevetu. Ukratko, potrebna mu je kućna njega za sve osim disanja i gutanja, budući da ga treba hraniti, prati, pripremati obavljanje fizioloških potreba i okretati u krevetu. Ne razumijem takav nekorektan rad podružne službe u Puli, tim više što je mog supruga nakon mog sličnog prigovora prvi i jedini put posjetio kontrolor dr. Srećko Butorac, koji je i sam odredio maksimalan broj sati. Nakon toga mislila sam da je predmet riješen, no ubrzo sam shvatila da nije, jer mi je telefonski javljeno iz «Zlatnih ruku» o rješavanju manjka sati, odnosno sati koji su utrošeni, a nisu plaćeni. Žalostno je i to da i svi ostali liječnici koji su vidjeli mog supruga te su prethodno dali maksimalan broj sati sada to osporavaju, tvrdi Aida Luchesi.

Kako kaže, nepojmljivo je da ovo maltretiranje treba trpjeti čovjek koji ionako preživljava iz dana u dan. Uz to što je prisiljena svakih dva do tri mjeseca komisiji dostavljati izvješće o zdravstvenom stanju svog supruga, koje je već godinama neizmijenjeno, Aidu Luchesi najviše žalosti što, kaže, kontrolori HZZO-a broj sati provedenih za njegu pacijenta u kući dodjeljuju po vlastitoj savjesti, a da ih većina pritom nikad nije niti posjetila pacijenta i uvjerila se u njegovo zdravstveno stanje. To što svakih nekoliko mjeseci treba pisati nalaz o zdravstvenom stanju Bruna Luchesija čudi i njegovog neurologa dr. Bogoljuba Vejnovića, koji je potvrdio da je već nekoliko puta napisao nalaz da je Brunoovo stanje definirano te da eventualno može doći do pogoršanja.

Dr. Vejnović: Pacijent s pravom treba puni broj sati njege

- Bruno Luchesi boluje od teške neurološke bolesti i potrebna mu je puna njega. Stvarno me čudi da mu se ta njega osporava te da mu se svaki mjesec određuje drugačiji broj sati. To što je vjerojatno po zakonu nužno dostavljati neurološke nalaze pacijenta još i mogu shvatiti, jer se najvjerojatnije radi o čistom formalizmu, no nije mi jasno da mu se osporava maksimalan broj sati kućne njege i da nakon toliko godina nije definiran konačan broj sati koji pacijent u tako teškom stanju s pravom zaslužuje, kategoričan je Vejnović.

Luchesijev izabrani liječnik dr. Aljoša Radeljak nije želio detaljnije komentirati slučaj svog dugogodišnjeg pacijenta smatrajući da je sve samo po sebi posve jasno. Tvrdeći da je on osobno preporučio pet sati njege, Radeljak je rekao da kontrolori HZZO-a taj broj sati u posljednjih pet godina određuju u vrijednosti od dva do pet sati tjedno.

Napomenuvši da obitelj ni u kojem slučaju ne bi smjela snositi teret administracije, voditeljica ustanove za zdravstvenu njegu i rehabilitaciju u kući «Zlatne ruke» Vesna Plavšić tvrdi da je očito da pojedini liječnici po vlastitom nahođenju i po tome imaju li dobar ili loš dan određuju sate kućne njege za pacijente.

- Liječnici u povjerenstvu dužni su obrazložiti svoju odluku, što u Luchesijevom slučaju nije učinjeno. Velik su problem pacijenti u terminalnoj fazi, čija obitelj uz svakodnevne životne probleme mora brinuti o potrebama teško bolesnog člana. Nije mi jasno zašto komisija ne odredi Luchesiju maksimum sati, kad je prema svemu sudeći on pacijent koji bi prema svim pravilima prvi trebao dobiti taj broj sati. Najčešći potpisnik liječničkih komisija je dr. Dragan Prpić, za kojeg nisam sigurna ni da prema svojoj specijalizaciji može obavljati tu funkciju. Sve se svodi na to da kontrolori zaključuju broj sati za njegu ovisno o tome kako je tko toga dana raspoložen, a s obzirom da se članovi kontrole mijenjaju, u skladu s time mišljenja se i utvrđeno vrijeme kućne njege, tvrdi Plavšić. Ona smatra da svi pacijenti imaju pravo na prigovor, što je samo po sebi dugotrajan pro-

ces, koji je na kraju upućen na adresu iste institucije (liječnička komisija) što ponovno sve vraća na početak, a kako je rekla, nije joj jasno iz kojeg se razloga vrijeme njege smanjuje, s obzirom da limit koji određuje HZZO nikad nije prekoračen.

Dr. Butorac: Samo kupanje takvog pacijenta traje 45 minuta

Budući da je dr. Dragan Prpić u vrijeme pisanja ovog teksta bio na bolovanju, za mišljenje smo upitali člana liječničke komisije dr. Srećka Butorca, koji je i sam potvrdio da određivanje sati njege ovisi o HZZO-ovom Pravilniku, osobnoj savjesti liječnika i medicinskoj procjeni.

- Svojevremeno sam bio u komisiji koja je određivala sate njege za Luchesiju i koliko se sjećam taj pacijent nikad nije imao manje od 90 minuta dnevno. Samo kupanje takvog pacijenta traje 45 minuta, svaka usluga još 20 minuta, a u vrijeme je uračunat i odlazak i dolazak djelatnika kućne njege. Nevezano uz ovaj slučaj znalo se dešavati da smo mi odobrili više, a sestre iz kućne njege su odlazile ranije. Pacijenta nisam vidio godinu dana, no slažem se da bi mu se trebalo odrediti pet sati njege dnevno, rekao je Butorac, koji je svojevremeno i sam odredio tih spornih pet sati.

Predsjednica Udruge za zaštitu i promicanje prava bolesnika dr. Branka Butorac ističe da se u radu s članovima udruge još nije susrela s ovakvim slučajem, no kako kaže, činjenica je da povjerenstvo radi u skladu s propisima HZZO-a, a na pacijentima ostaje da krenu u borbu protiv sistema.

- Činjenica je da za pojedine dijagnoze postoje normativi, koji po mom mišljenju trebaju biti podložni reviziji. Pacijent ima pravo tražiti maksimum sati ako za to postoji potreba, a u slučaju kroničnih bolesnika poput Luchesija tim više, zaključila je Butorac.

I dok obitelj Luchesi i ovog mjeseca ostaje zaključena za traženi broj sati, a liječnička komisija i dalje iz mjeseca u mjesec traži dokumentaciju o zdravstvenom stanju bolesnika prikovanog za krevet, apсурдно je da o broju tako dragocjenih sati na kraju odlučuje samo dobra ili loša volja kontrolora HZZO-a.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ